

„Soča“ izhaja vsako saboto in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana za družabnike polit. društva „Soča“:

Vse leto . . . . . f. 4.—
Pol leta . . . . . „ 2.—
Četrť leta . . . . . „ 1.10

Za nedružabnike:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četrť leta . . . . . „ 1.20

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici pri Paternoliju in Soharju; v Trstu v tobakarnicah „Via del Belvedere 179“ in „Via della caserma 60.“

SOČA

Pri oznanih se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr., če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 3 krat.

Za večje širke po prostoru in vsaki pot 30 kr. za kolek.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredniku: Viktorju Dolencu v Gorici, Contrada della croce 233, poleg preture, kjer se nahaja tudi upravnistvo. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Daljcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri urednistvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Odprta pisma g. poslancu Črnetu.

Blagorodni gospod Anton Črne
državni poslanec!

Podpisani zastopniki občine Čepovanske se popolnoma zlagajo z nezaupnico, katero so poslali volilci na Krašu g. Črnetu in čestitajo vrlim Kraševcem, da so tako možato in pogumno postopali.

V Čepovanu 23 aprila 1872.

Martin Šuligoj župan, Peter Bratuž, Andrej Kofol, Peter Bratuž odborniki, Peter Bratuž podžupan, Martin Hvala, Andrej Mrak, Anton Rjavec, Andrej Šuligoj, Anton Šuligoj, Janez Podgornik odborniki, Jozef Kofol tajnik.

Blagorodni g. drž. poslanec Anton Črne
v Tomaju!

S'ava zavedenim kraškimi volilcem, kateri so vam za Vašo protinarodno sobično vedenje v deželnem in državnem zboru nezaupanje izrekli ter s tem zopet rešili čast slovenskega naroda, kterega ste Vi sramotili z odpadkom od federalizma, ki je za Slovenijo i celo monarhijo edina rešitev. Se le zdaj nam je prav jasno korektno postopanje one vrle šestorice v deželuem zboru, ktera Vas nij nikakor v državni zbor voliti hotela.

To vam podpisani občinski zastopniki naznanjajo, da spoznate, da je tudi med zavedenimi Slovenci blizo laške meje razdraženost do Vas velika.

Ob enem pa posebno obžalujemo zaslepljenost rekerih naših bratov na Tominskem, kteri so se ulovili v past, ki so jim jo za Vas nastavili.

V Šteerjannu 24. aprila 1872.

Anton Klanjšček župan, Anton Lenardič podžupan, Anton Prinčič podžupan, Ant. Kraševac podžupan, Janez Trepin starešina, Jozef Klanjšček starešina, Valentin Mizerit starešina, Boštjan Terčič starešina, Anton Klančič starešina, Miha Škorjanec starešina, Luka Terpin starešina.

II. shod volilcev v Sežani.

(Konec)

Govor č. g. Vugo je bil z živahnim pritrujanjem sprejet.

Na to g. Črne: Prav težko mi je besedo poprijeti za govorom, kateri je bil s tolikim navdušenjem „gorvzet“. Gospod predgovornik se je s prenašljivim „airam“ zaganjal in je nekatere reči po svoje zasuknil in je drugače pojasnil, kakor so se godile.

Naj prej pa moram odgovoriti na to, kar so gospod Lavrič rekli, da je bil gosp. dr. Abram v moji brošuri napaden. To nij res. Jaz sem samo razložil stvari, kakor so; gospoda Abrama preveč spoštujem, kakor bi ga hotel napadati; vrh tega sva tudi v „zlahti“ in sem mu bil vselej prijatelj, tako da sem se celò pri predzadnjih deželnih volitvah „pomujal“, da je bil za poslanca izvoljen. Toliko, kar se „antiče“ gosp. dr. Abrama.

Kar so pa g. predgovornik govorili o ministertvih, da sem jaz z vsemi držal, naj je bil na čelu Giskra, Schmerling, Potocki ali kdor bodi, to je laž. Jaz sem do zdaj kot poslanec še vselej stal na strani tiste vlade, katera je bila pravična našemu narodu; naj se natančno preišče vse moje poslansko delovanje od 1848 leta do zdaj in jaz zastavim svojo čast in svoje premoženje, da se mi ne more dokazati, da bi bil jaz po tej poti kake dobičke ali službe iskal.

Gospod predgovornik je naredil v svojem govoru eno „prigliho“ rekoč, da je uže v deželuem zboru plamen skozi streho udaril. Na to prigliho je on zidal svoje pritožbe proti meni. Zdaj jame govoriti ob vladnem predlogu zaradi prenarredbe deželnega volilnika; kako je bil on v lauski sesiji v dotični odsek izvoljen, kako je v klubu in odseku odločno proti istemu govoril itd. Naj pové gosp. dr. Lavrič, kateri je znan poštenjak, ali je res, ali ne.

Dr. Lavrič: Bom že potlej odgovoril.

G. Črne: Na Danaji v zboru je šlo pa za vse drugo postavo; in zdaj pojasnuje prav po svoje pomen in namen posilne vilitvene postave, blizo

tako, kakor je razložil svoje (?) mnenje o tem v tiskanem odgovoru ali opravičevanju.

Na to se vname prav živahen in zanimiv odgovor med njim in g. Vugom. Med drugim trdi g. Črne, da je tudi on federalist. Dal odgovori g. Vuga, pa samo z eno nogo.

Ker so tudi drugi g. poslancu sem ter tja v govor segali priporočila g. Dolencec, naj se bolj pazi na parlamentarni red in naj se pusti vsakemu popolnoma izgovoriti.

G. Milič opazuje, da se javno mnenje izražuje tudi po časopisih. Če nij hotel zaslišati g. Črne svojih volilcev, zakaj se nij oziral na to, kar se je o njegovem postopanju po slovenskih in drugih časnikih javilo; zakaj se nij tudi javno v časnikih opravičil.

G. Črne zavrno govornika na preveliko število časopisov. Samo v poslanski hralnici na Danaji jih je kakih 150. Vsak zasvoja mnenje svoje stranke, kar eden hvali, to graja drugi. Vsem ne more noben poslanec ustreči; niti brati ne more vseh, kako bi jim pa odgovarjal?

G. Dolencec odgovarja, da je časnikaštvo izraz javnega mnenja in da mora slovenski poslanec čitati vsaj slovenske liste, katerih nij dosti. Da se je pa po „Soči“ izraževalo javno mnenje, so dokaz mnogi dopisi v Soči iz vseh krajev, so dokaz kraškimi volilcem pritrjujoči glasi slovenskega ljudstva na Goriškem in je najsijajniši dokaz nezaupnica sama, katera je izvir čistega prepričanja volilcev, po nikakem pa naklep goriških „revežev“ proti g. Črnetu. Gospod Črne namreč v svojem odgovoru volilcem očita prav surovo, da so bili zapeljani po neklih goriških revežih, ki imajo več praznega trebuha, kot v žepu kruha, ki so pri dež. odboru, ali pa pri „Soči“ v službi, kateri so pa brez vsega premoženja in ne morejo biti neodvisni državljani, in kateri hrepené po poslanstvu, da dosežejo visoke službe itd.

Ona dva reveža, katera misli g. Črne v svoji brošuri, še nijnata volilne pravice, toliko zaslug pa tudi ne, da bi ja kaka občina zvolila za častne občinarje, kajti vsaka občina se rada izogiblje revežev. Kje pa se je g. Črne teorije navzel, da stoprv pri velikem posestniku začne državljan, menda pri ranjem Windischgrätzu, ki je rekel: „Beim Baron fängt der Mensch an.“

LISTEK.

Nemško gledališče v Gorici.

Es ist nicht wahr, dass das Publicum die Kunst herabzieht, der Künstler zieht das Publicum herab, und zu allen Zeiten, wo die Kunst verfiel, ist sie durch die Künstler verfallen.
SCHILLER.

Drugikrat, kar Gorica stoji, je te dni slišala nemške gledališčne igre v svojem gledališču. Človek bi bil t daj mislil, da bude kaj izvrstnega slišal; saj ima emški narod menda največ gledališčnih iger. Bogme, koliko klasičnih igrokazov, žaloiger, in koliko šaloiger vsake vrste je v nemškem slovstvu nakoičenih! In ta bogatija je najizjajnejši dokaz, da je nemška literatura uže na najvišji stopinji, kajti dramatična poezija je cvet vse poezije, in se je pri vseh narodih najkasneje razvila.

Pa kaj smo slišali? Predstavljal so sicer šaloigre novejših pesnikov, toda takih, kteri so se svojimi izdelki dokazali, da propada ta umetnost pri Nemcih. Dejanja teh iger ne morejo zanimati sama na sebi, človek se ne more iz srca

smejati, ker je malo prav šaljivega, humorističnega ali naivnega vmes, nego v suhoparno dejanje vpletajo dvoumne, nečiste, kosmate reke. V poprejšnjih časi so se takošne reči slišale le po krčmah med moškimi, a nikdar ne na gledališnem odru, ali k večjemu v kakem gledališču zadnje vrste v velikih mestih. Ta moda se je zanesla iz Pariza, od koder je prišlo veliko napačnega in pogubnega. A Paris in Francozi sploh so strahovit dokaz, kako globoko pade demoralizovan in pokvarjen narod. Njihovi romani, njihove povesti, pesmi in njihove gledališčne igre novejšje dobe so v prevelikem številu enake vrste, in kam so zabrel, prepričavajo se stoprv. zdaj, ko je je o so la neusmiljeno pretepla.

Pisatelj teh nemških iger se je izgovarjal rekoč, da dobro pozna naopačnost, t. e. l. a on hoče živeti, in dobro živeti, tedaj mora tako pisati, kajti ljudstvo že v takih iger in le s takimi si pisatelj dosta novcev prisluži. Te besede spričevajo do čistega, da tak pisatelj nij umetnik in pesnik, ki ga Apollo navdušuje, nego nič vreden kruhoborec je, kateri svoj talent krivo rabi, da ljudstvo pači, namesto da bi ga povzdigaval, namesto da bi po živih vzgledih poslušalca navduševal, ljubiti dobro ter črtiti grdo in slabo.

V gledališču se predstavlja življenje in djanje se vrši pred našimi očmi, upljiv dogodkov v nas

je neposreden, zato so dobre gledališčne igre nam zares izvrstnen poduk. Če je pa občinstvo uže pokvarjeno, da se mu pada le spridenost, tedaj je skrajni čas, da se taki pisatelji spomnijo svojega poklica, svoje vzvišene naloge, katera je: občinstvo prav zanimivo poučevati s pomočjo živih oseb. Schiller pravi: „Občinstvo je prejemljivo in občutljivo, ono stopi pred zagrinjalo „z neodločnim hrepenenjem in priinese seboj „zmožnost, da si prisvoji, kar je najvišega in „najlepšega. Zato nij res, da občinstvo umetnost pridi, ampak umetniki so, ki kyate poslušalce in umetnost.“

To resnico smo čutili pri sedanjih igranj; goriško občinstvo se je veselilo pričakovaje kaj posebnega, izvrstnega, toda raznenadila se je velika večina, ker nijso te igre nobene moralne vrednosti, in tudi ne šaljive v pravem pomenu, dasi imajo naslov šaloigre. Radi pripoznavajo, da so igralci kaj dobro igrali, mimika je izvrstna bila, kretanje prav tako, ali kder pravega jedra nj, ne morejo igralci čudov delati. Vodstvo je krivo; Dunajčanje mislijo namreč, da se je uže povsod lerchenfeldski okus udomačil. To nij res! In baš to je za Gorico dobro spričevalo, vzlasti pri nas Slovencih se nij, ker smo jedernat in moralen narod.

O da ne bi slovenski pisatelji nikd ar popustili

Kdor pošteno svoj kruh služi, je dober državljani in neodvisen, tako neodvisen, da lahko gosp. Črnetu in tudi še kacemu večemu gospodu pravico v zobé pové. Trdim pa tudi, da je neodvisnost duševna, moralna reč; odvisen je bogataš, sebičnež, kateremu je svoj žep čez vse, v tem, ko je revež neodvisen, če spolnuje svoje dolžnosti in ima dobro srce, hrabro dušo in ljubi svojega bližnega.

Zgodovina nas uči, da so po navadi materialni reveži za ljudstvo več žrtvali in bolj razumeli njega potrebe, nego oholi hogataši in še danes boste videli v narodu enako prikazen. Drugemu v žep gledati in ga zaničevati, ker ni bogat, to delajo surovi baháci; ubog biti ni sramota, nepošten biti in bližnemu škodovati — je sramota in še več.

Nam dozda se nij bilo znano, da volimo zato poslanca, da se zadosti lahko častilakomnosti in doseže visoke službe ter ohogati. — O tem nas je še le gosp. Črne podučil in njemu moramo vrjeti, saj je uže star poslanec.

Potem omeni da nij poklican, odgovarjati temu, kar gosp. Črne očita svojim volilcem; ampak le to hoče konstatovati pred volilci, da ona dva gospodičca nijsta postavila kvasu oni nezaupnici, da tega nij bilo treba, ker so volilci uže davno pred sv. Jožefom sklenili, Črnetu poslati nezaupnico, da so ja volilci le povabili k shodu 19. marca, da bosta zapisovala in časnikom poročala; urednik slovenskega lista ima pravico udeleževati se narodnih shodov itd. — Pravi nadalje da sta ona dva gospoda pri shodu opravljala službo pisarjev in da če ima Črne pravico si pisarja najeti, da mu spiše strasten odgovor, imajo tudi volilci pravico, si najeti pisarja, da jim spiše mirno nezaupnico, kakor mu jo volilci narekavajo. — Ker je omenjen odgovor podpisan po Črnetu, ga volilci in vsi drugi spoznajo za njegovo lastnino, čeravno je dvomljiva, ako odgovor primerjamo vabilu; po tem takim je tudi nezaupnica lastnina in opravičena lastnina volilcev, precej ko so jo podpisali. —

H koncu pobija še Črnetove politične doktrine in sicer na kratko, ker obljubi v Soči to reč obširneje razpravljati. — Odgovarja tudi Črnetu, da mi Slovenci si ne mislimo federalizma v tej administrativni obliki, kakor si ga misli g. Črne; ampak federalizem po narodnostih in da to sami vemo, da nam Lahi in Nemci ne bodo kovali Slovenije. — Če tedaj pravi g. Črne: kdor je federalist, ne more glasovati za Slovenijo in narobe, je to le zofzem, brez vsake logike, kajti kdor ljubi svoj slovenski narod, želi Slovenijo in kdor želi Slovenijo v Avstriji, ta je gotovo federalist.

G. Zega: Mi hočemo, da preključete, g. poslanec, ker ste nas v svojem odgovoru pitali z reveži in kaj jaz vem s čim se.

G. Klavžar: Ne zamerite, g. Zega, saj Vam je uže gospod Dolencec povedal, kdo sta ona reveža, katera skoro sprstom kaže g. Črne v svoji brošuri. Če bi imel kdo pravico tirjati od g. Črnetu, da se zaradi tega opraviči, bila bi g. Dolencec in jaz. Toda revščina se prav dobro strinja s poštenjem — in nij tedaj nikomer v sramoto. Vsakakor pa moram izreči, da nij dostojno za g. poslanca, da se s takim orožjem brani. Kakor g. Dolencec nisem tudi jaz z nobeno besedo spodbujal g. volilcev, naj dajo nezaupnico g. Črnetu in nijsem niti za to vedel, da nameravajo kaj takega

načel postavljenih po klasikih, tudi takrat ne kedar Taliji na čast delajo. Kakor vidimo, se slovenskemu narodu jako dopadajo igre, dokaz temu so čitalnice na Goriškem; zdaj jih je uže 20 z 9. odri in pri vsaki predstavi je po dvoranah velika gneča, ker prihaja 200 do 300 oseb, skoro le kmetov.

S tem smo pridobili poprej pri nas zanemarjano sredstvo omike, katerega ne smemo nikoli krivo rabiti, tem manje, ker je naš narod majhen, in ima toliko ljutih protivnikov. Zategadelj se mora in se bo še mnoga časa moral duševno boriti, pogoj zmage v takim boji je pa pred vsem moralna moč. Zatorej naj bodo igre za ljudstvo le narodnega jedra, vmes naj se vpleto tudi druge stvari in več ko je soli in šale vmes, tem boljše bode. Pri večih dramatičnih delih je moralna podlaga prvo pravilo, tako so delali Schiller, Shakespeare, in Goethe, ki se smejo primerjati starogrškim velikonom v dramatikah, ki so: Aischylos, Sophokles in Euripides, o katerih pravi Rotteck: Vsi trije so enako veliki, toda vsak po svoje, prvi izvrstnjak po genjalni moči, drugi po globokem čutstvu, tretji po umetnosti. Naj torej vse te in take pisatelje marljivo bera, kateri se hočejo poskusiti na dramatičnem polju. Dijaki pa, ki se grški učite, proučujate dobro tudi te vzore, da bode vaš trud plodonosen. Znano je, da je Schiller pravi klasik postal še le potem, ko se je z njimi temeljito seznanil.

storiti, dokler nijsem dobil vabila k prvemu shodu v Sežano. Tedaj sem brez veljavnega uzroka tako zaničljivo pritaknen v tiskani odgovor g. Črnetu.

Pri tej priliki naj opazim še nekoliko glede odpovedi g. D. ra Abrama tajnikovi službi. Ko se je g. D. ra Abram odpovedal tajnikovi službi, nij niti vedel, niti na to mislil, da stogoe postati dež. odbornik. Kolikor mi je znano in kar mora biti g. Črnetu še bolj znano, — niti nij maral za odborništvo, zaradi katerega so bili slovenski poslanci menda ene misli, da je dobi zopet D. ra Lavrič. Pa ne gledé na to je vendar žrtva g. D. ra Abrama očitna. Kot tajnik je imel 10 službenih let in tedaj pravico do penzije; — plača je enaka kakor odbornikova, pa po zborovem sklepu se ima uže za prihodnjo sesijo pripraviti predlog, po katerem se imajo dovoliti dež. uradnikom petletni poviski in potem takim bi dobil dež. tajnik uže po prvih 10 letih 1440 gold; tajnikova služba je stalna, odborništvo pa le od danes do jutri. Kdor to preudari, pač ne more resno trditi, da je prestopil g. D. ra Abram iz s'abše v boljšo službo.

Na to opazuje g. Črae, da kar je o revežih pisal, to nij bilo namenjeno volilcem, ampak gospodoma, katera sta to sama spoznala in uže povedala. Njima je hotel s tem nekoliko odvreniti na napade v listu Soči. Če sta zaljena, jima je prosto, da se obrneta do sodnije, katero pot je tudi sebi prihranil v brambo zoper napade v „Soči.“

Kar se „antiče“ g. D. ra Abrama, pa mora vsak priznati, da je služba odbornikova viša od tajnikove, ker je odbornik gospodar, a tajnik samo služabnik; razloček na plači nij merodajen posebno, ker je g. D. ra Abram advokat in mu zdaj več časa ostaja za dotične posle.

G. Klavžar: Ko se je g. D. ra Abram tajnikovi službi odpovedal — nij bil še advokat.

Pri nadaljnem razgovoru omeni še g. Črne, da vendar uživa zaupanje tominskih volilcev, kateri so um podali zaupnico, z 90 podpisi (60 jih je uže odpadlo od kar je bila brošura tiskana kajti ondi jih je 150! Ured.) in da če zahtevajo, jim pokaže zaupnico, in prebere podpise. — Volilci so na to skoro enoglasno odgovorili: „Nočemo videti zaupnice, hranite jo le v žepu; mi uže vemo, kako je nastalata zaupnica itd.“

Na to odgovarja g. Dolencec, da se res o tej zaupnici čudne reči slišijo, da je sicer vsakemu svobodno podpisati kako zaupnico, da je še prav lepo in kristjansko, če se sovražnik s kruhom kamenja. — A da ne bi g. Črne in drugi tukaj naroči mislili, da je vse Tominsko za Črnetom, ampak da jih je vresnici od vsih 30000k večemu 90 ali 91, ki se vjemajo z g. Črnetovim postopanjem kot poslančevim, da to dokažem, pravi Dolencec, imam čast položiti na mizo sl. predsedništva nekoliko g. Črnetu nasprotnih izjavov, katere so razni srenjski zastopi poslali uredništvu Soče, da je objavi; med tem nezaupnicami se nahajajo tudi nekteri iz hribov in kakor sem zvedel, bode še več tacih pisem prišlo, katere se bodo g. Črnetu po „Soči“ naznanjale.

Na to prebere g. Šuc vse one dopise raznih srenj, kakor so bili tiskani v zadnji Soči.

G. Zega: V gosp. Črnetovem opravičevanju se bere med drugim, da smo bili volilci zapeljani, da smo nekateri podpisali, a nijmo vedeli kaj, da so bili celo nekateri prisiljeni podpisati. Vse to je zelo razžaljivo za nas, njegove volilce; jaz mislim, da nijmo taki otroci in če ravno kmetski posestniki, vendar vemo, kaj delamo in podpisujemo ter se ne dajemo po nikomer niti zapeljavati niti siliti. Prosim gosp. poslanca naj pové, kdo je bil siljen?

G. Črne odvrča, da nij nameraval nikogar zaliti, naj manje! pa svojih volilcev, da se mu je od dveh volilcev povedalo, da so je siliti podpisati nezaupnico.

Na to hrupno vprašanje od vseh strani: Mi smo vsi vedoma in s prepričanjem podpisali; naznanite, povejte po imenu, kdo je bil prisiljen?

Ker Črne nikogar ne imenuje, prebere predsednik imena vseh volilcev. 42 nazočih izreče, da so vedoma podpisali.

Zdaj pojasnuje v kratkem g. dr. Lavrič, naprošen po volilcih in po Črnetu njegovo obnašanje v dež. zboru blizo tako, kakor je „Soča“ o svojem času obširno poročala. Opomni h koncu da je pri 6 slov. poslancih zaupanje zgubil in da ga zaradi tega nijso hoteli v državni zbor voliti in ker je g. Črne dobro poznal mnenje slovenske večine, bi se bil moral tudi po tem ravnati, a nikakor ne kandidovati za državno poslanstvo ter je sprejeti od Italijanov.

G. Vuga: Tedaj je moja opazka opravičena, da je uže v deželnem zboru tlelo.

Pri glasovanju, potrdi se nezaupnica enoglasno.

Nekdo je na to opazil: Naredili smo „doplih“ podplate, da bo več zdalo.

Konečno spregovori še č. g. Vuga blizo tako-le: „Tu se raysamo in kavsamo in pulimo za svoje pravice. Če bi nas slišal kak nasprotnik, mislil bi skoro, da to nijso dobri, zvesti državljani. In vendar je istina, da smo vsi tukaj zbrani, ne samo svojih pravic in dolžnostij zavedni možje, ampak tudi dobri Avstrijani. Naše geslo je: Vse za vero, cesarja in domovino! Tedaj uskliknimo naidušeno: Živi naš presvitli cesar in vsa habsburška rodbina! (Gromoviti trikratni „živi!“) Pri tej priliki bi jaz prosil g. c. k. okrajnega glavarja, naj bi blagovolil po primerni poti naznaniti svitli cesarosti, da se tukaj zbrani Kraševci radujemo z visoko cesarsko hišo, kar se je prezvišena nadvojvodinja Gizela zaročila s prvzv. princem bavarskim Leopoldom in da izrekamo svoje čestitanje in sočutje! (Dobro! Živi!)

Ko je go. p. c. k. okrajni glavar zagotovil, da bo to z veseljem storil, naznan: g. predsednik Šuc, da je s tem zborovanje končano.

Kakor k zboru tako sta spremita gosp. Črnetu tudi domov gredé gg. okr. glavar in koncipist; ljudstvo dasiravno gotovo neprijazno poslancu, se je prav mirno in dostojno obnašalo in je s tem še jazniše pokazalo, da mu nijsta shod in nezaupnica gola komedija, ampak da pozna resnost in važnost stvari, za katero je svoj glas povzdignilo.

Ljudska banka.

Mi smo v svoj-m listu uže večkrat poudarjali važnost in potrebo ljudske banke za Goriško; razpravljali smo to reč teme jito in čitatejem poslali tudi kratek načrt banke v 3. številki „Soče“. Nij treba tedaj, da to reč na tem mestu ponavljamo; a samo to naznamo danes našim čitatejem, da se bud. naša misel, naša želja morda uže v kratkem uresničila in da je v ta namen uže storjen prvi korak. G. dež. glavar grof Coronati razposlal je sledéčo vabilo, na vse odlične možike cele kronovine; mi želimo, da najde to vabilo prav daber sprjem po obno med Slovenci, ter da se vsi povabljeni udeležé jako važnega shoda 2. maja.

V prihodnjem listu bomo poročali, kaj se je sklenilo in potem bomo najbrže po našem listu tudi bankina pravila prinesli.

P. T. gospod!

Da bi se v ok. m prišlo denarni stiski, ki ovra napredek in razvitek trgovstva in obrtnije v naši krasni in s pridelki obilo obdarjeni deželi, sklenilo se je osnovati društvo, imenovano „Ljudska banka“, katera bode imela dvojni namen:

1. našim malim obrtnikom, delalcem in drugim manje premožnim ljudem dajati priložnost, da si po malih tedenskih ali mesečnih vlogah sčasoma prahranijo od leta do leta rastoč kapital in
2. posojevati male in večje zneske, po dobrih pogojih in nizkih obrestih, takim udom, kateri hočejo svojo kapé jo ali obrtnijo zboljšati in pomožiti in takim, ki so v denarnih zadregah.

Ta banka bode toliko več dobičke prinašala svojem udom, ker se bo lo v oskrbeiški odbor volili samo častni brezplačni odborniki in ker se bode za oskrbištvo prav malo donara potrosilo.

Ker je taka ljudska banka edini pripomoček, da se zboljša, pomnoži domača obrtnija in trgovstvo in da se tudi po zdravem načelu delniški stav na boljšo stopnjo povzdigne, se naljamo, da ne boste odrekli tudi Vi, častiti gospod, Vaše pomoč pri osnovi omenjenega zavola.

Vabimo Vas tedaj, da se udeležite posvetoovanja, ki bode 2. maja t. l. ob 11. uri zjutraj v deželni dvorani.

V prilogi dobite kratek načrt omenjene banke.

V Gorici, 23. aprila 1872.

Za osnovalni odbor
Coronati.

DOPISI.

Ljubljana 22 aprila. (Izv. dop.) Ne vem se spominjati, kedaj bi bil tako radosten poprijel za peró, da bi Ti, draga „Soča“ bil poročal ljubljanske novosti. Poročati imamo ob večerajšni gledališčni predstavi, ktero je dajalo dramatično društvo na korist neutrudljivega režiserja g. Josipa Nollija. Igrala se je igra: „Jurana in Sofija“ ali „Turki pri Sisku.“ V prvo vrsto se mora staviti g. Schmid ki je Jurana res tako junaško predstavil, da bi človek skoro moral misliti, da ja ta preizvrstni igralec o. l. najprve mladosti uže pri gledališču. Gotovo nam ne bo v prihodnji sezoni odrekel svojega sodelovanja pri dram. predstavah; srčno bi želeli, ga vsakokrat videti na odru. Gospodična

Melanija Hohnova je nastopila kot Sofija in njej moramo isto tako izreči, da bi večkrat blagovolila prevzeti kako nalogo. Gospod Noll (Hasan) je prevzetnega bašo izrtno izpeljal. Dramaturgi podali so mu krasen, lavorjev venec s tremi trakovi, na katerih stoji zlatimi črkami „Slovenski dramaturgi svojemu režiserju Josipu Nollju 20 aprila 1872.“

Potem je dobil drugi venec od dijakov sedme in osme šole. Kakor smo želeti mnogo zaslužnemu režiserju, da bi pri njegovi benefici bilo polno gledališče, moramo izreči, da se nam je ta želja sijajno spolnila in vsakdo iz tega lahko razvidi, kako nam je priljubljen gosp. Noll. Tudi gospod Šubert in gospod Juvancič, g. Jekovec, g. Pucihar, g. Paternoster (Kürt) in g. Velikanje so g'adko izvršili svoj nalog. Gospod Juvancič pa bi moral se tako obleči, kakor so se o tistih časih nosili, njegova obleka je bila res elegantna a le preveč po novi šegi. Ta predstava se z vsim pravom sme všteti med najboljše. V četrtek se bo predstavljala igra „Inserat“ v korist gospodične Podkrajškove, ktera je tudi pri „Juranu in Sofiji“ izvrtno izpeljala svojo nalogo. Tudi njej želimo prav srečno benefico, kajti ona je bila pravi biser dramatične letošnji seisoni. —

Kaj Ti imam še povedati, draga „Soča“! Ugani! Nikoli še nisi bila tako srečna, priti v posvečene vrste „Tagblatovih“ lažij. Vendar se Te je spomnil eden Tagblatovih lažujcev, da si tudi Ti slovenstvu prijazen list. V večerajši številki namreč citira odstavek iz zadnje številke „Novice“, ter je zagovarja, da pravijo, da se tolminski Slovenci ne ujemajo „surovimi“ napadi, „Slov. Naroda“ in „Soče“ proti osobi okrajnega glavarja Winklerja, Črneta itd. Tedaj se vidi, kakor da bis „Novice“ v zadnjem čisu izbrale za zabero mesto škanla neg. nemškega lista „Tagblata“, narodne liste „Slov. Narod“ in „Soča“, ktera si gotovo bolj trudi, razariti narodnost ali vsaj čisti slovenski jezik, kakor pak „Novice“, ktere v vsakem dopisu ali članku iz Ljubljane polovico nemških pregovorov in prislovic nabesejo.

V Ljubljani mislijo napraviti mladi sklada telji godba muzikalno društvo. Želimo, da bi se ustanovilo in utrdilo tako društvo, ki je gotovo zelo potrebno.

iz Prage, 20. aprila. (Isc. dop.) Njiso nas pogazili, njsmo se udali! Tako odmeva radosten krik po vseh českih pokrajnah. Pričakovali smo pri volitvah obilne udeležbe o! strani českega naroda, toda pr.šo jih je še več, nego smo se nadejali, do poslednjega vsi. Vsi so volili zločca, po deželi i mestih; niti jednega českega volilca nij bilo, koji bi bil dal svoj glas ustavaku. Stali so česki volilci v vrstah, kot n. premagljiva stena, srce k srcu, borilec poleg borilca, vsi za deklarante.

Pol g. kanladatne listine je bilo za knetske občne priporočeni 50 deklarantov, koji so vsi izvoljeni. Toda kakol štirideset deklarantov je voljenih enoglasno! I kder, ja kaka manjšina, so sami Nemci. Kar je le Č. ha, to je volilo deklaranta. Na smrt bolni česki volilci so prosili, naj je pelj-jo na volilno bajišče, da o. obno oddadó glas svoj narodnemu kandidatu. Kder N-mci ž vé maju Č. hu, so povsoli glasovali zločca Č. hu, ravno tako po nekterih krajih židi. V čisto nemških okrajih je polovica volilcev raje oddala glasove Č. hom, nego svojim rojakom. Vse volitve so se vršile v najlepšem redu i miru, v. kljub vladnega terorizma, birokratizma i arm. ole. Drugi dan „volilne b. tve“ pripadal je česki inteligenci po mestih i posebno v stov. zati „matičk.“ Pragi, pokazali so pruskim podkupljencem, da tu njima njihov „Chabrus“ tal. Tadi po mestih so skoro enoglasno česki kandidati voljeni.

Kako je Praga volila naj Vam le na kratko objavim. Narodna stranka smo ponosna biti na izid paških volitev, koje so ovirali topovi i bodaki. Posebno se je general Koller na Starem i Novem mestu zmotil, ker je bil kandidat slavni starček dr. Frant. Palacky, kajti tu je ravno demanstrativno cela čreda c. k. uradnikov volitev ovirala. Samo v žilovskem mestu „Josefov“ sta izvoljena nemška kandidata Tedesco i Wiener s 101 i 99 glasov, ker tu nikdar narodna stranka ne postavlja kandidata. Vendar so si tu biva-joči Č. hi i kristjani sami postavili kandidata na vlastni račun, ter dali Č. hu Brandajsu 50 glasov i Jul. Kollerju 58 glasov. I vse to brez kake agitacije. Ako bi ne bil neki žid Goldšmit plačal za 23 židovskih volilcev dolžnega davka, kar obnaša 800 gold., goto-o bi bili zmagali Č. hi, ker je Koller še 3 ure pred volitvijo porabil volitveno pravico. Pokazali so česki volilci ta dan, da je staroslavna Praga naša, slovan. ska, katere nam nikdar iz rok ne izpulijo! I kako lice je imelo ta dan kraljevo mesto česko?

Uže o zgodnjem jutranjem mraku so hodili c. k. policaji z nasajenimi bodaki na puškah v dolgih vrstah po mestu. Na Starem mestu, na tak zvanem „staromestsk. m ringu“ jih je bilo skoro več, nego občinstva, koje je šetalo mimo po opravkih. Ustavaški listi so trobili celemu svetu, da nastane to dni ta revolucija. Toda vedenje prebivalstva, mirno i hladnokrvno obnašanje un. čilo je njihove iskrene želje, ki so hoteli ali š. hoté provocirati revolucijo.

Volilci so morali posamezno hoditi na rotovž ali kakor tu prav. jo „radnicou“, ker skupno nijso policaji dovolili. Č. hu dan je bila straža pri nemški kazini i okrog nemškega gledališča razpostavljen, ker so bajé vsled predvečerajšne preiskave pod gledališčem našli smodnik i petarde, da bi v pon. lejek razpršili nemško gledališče v zrak. Posamezni dragoni so na konjih begali iz ene ulice v drugo, ter donašali generalu Kollerju spravo.

Opoludne prišlo je na glavno c. k. stražo vojaško na „radnici“ še šestdeset mož od polka Mamula. Č. hu dan je bila pripravljena posadka praška, ter raznim bataljonom so bili uže prostori oločeni. Pri peš polkih ja dobil vsak vojak 20 ostrih nabojov (patronov). Na Višehradu i „Marienschanze“ je bila celo artilerija pripravljena, kar se je za č. isa generala Windischgrätza prvokrat zgodilo. Česki polk (narodni) Degenfeld, i česke domobrance so zaprli v vojašnice, ker so peli „Hej Slovane“ i druge narodne pesni, ter jim nijso hoteli zaupati. Po ulicah je drlo občinstva v največji tihoti toliko, kar nikdar Praga nij pomenila pri volitvah. Vsako malo guj. čo so policaji brzo razpršili, mnogo ljudi pozapri, meja njimi elegantne dame. Toda le do sedmih zvečer je bila policija s. svojo surovostjo kos občinstvu, dalje nij mogla. Ko se je pričelo mrč. ti pritekla je vojna na pomoč, ter se je v kompanijah i bataljonih razstavila po glavnih ulicah i trgih. Vhodi do ulic i trgov so bili zaprti. Viši častniki so komandovali na konjih. Vojaki so bili madjarskih i poljskih polkov. Priprje je neprestano trajalo, toda občinstvo čudovito mirno, dasiravno je kri vsacemu vrela i kipela srditosti. Pri narodnem spomniku sv. V. aclava bil je cel karó.

Čuden čut nas je bil prešinil, čuvši nategovanje puškinih petelnov. Častniki so begali na konjih, ter ljudstvu kričali: „Ako se ne razidete, komandujemo, da so na Vas strelja!“

Posebno pozornost so vojaški poveljniki obr. čali židovskemu mestu. Ko je ura odbila enajst na vseh praških cerkvah, so se le raznoteri vojaški oddelki se vrnili v vojašnice. Sploh je bil pogled po ulicah takov, kot bi bil sovražnik Prus uže pred Prago; le še kotlov i oguja po ulicah je manjkalo i Praga bila bi ta večer vojaški tabor! Smodnika so tako pred štirimi dnevi cele štiri vozove pripeljali po železnici. Pričakujemo še več nemških polkov. Mora se priznati nehoté, da praško prebivalstvo se je obnašalo mirno i mti roka se nij ganila, koja bi bila rušila javni mir.

Ta dan so bili konfiskovani vsi česki listi.

Gospolarski odsek česke „Ž. vnostenske banke“ toži urednika „Bohemje“ (ustavaški list) Klutschaka, pri c. k. viši sodniji, koji je po. atisnil v „Bohemji“ izmušljen telegram iz „N. Fr. — Bl.“, v kojem se pošteno, i solidno stanje „Ž. v. banke“ izpodkopava.

O solidnem stanji blagajnice i knjig se je prepričal sam c. k. dež. komisar, ker se je vse v najlepšem redu našlo. Tedaj jo vse ono ostudno sumničenje po dunajskih listih ustavakov praških un. čeno, koji sovražijo česki ustav zaradi njegovega biagostanja i ker je temu zavodu pred. sednik znana finančna kapaciteta deklarant g. F. Oliva, i podpred. deklarant g. T. J. Skrejšovky. Na Mali strani je pri preiskavi policija v delalskih stanovališčih našla bodake i petarde; delalce i študente pri kojih se bile te reči shranjene, je policija zaprla, ker so bili dalje tudi člani društva „Internationale“, koje ima tudi tu podružnico svojo.

Konečao naj še omenim, da je šolsko nadzorništvo prepovedalo prodajati ustavaškim knji. gotržcem na Mali strani zemljevid nemškega „rajha“, koji je tiskan v Berolinu. Na jugov. hodni strani te mape nij bilo sosedstvo nemškega cesarstva, monarhija habsburška, ampak „nemško go. polstvo“ je bilo tu zaznamenano, čez česke dežele do Dunaja i od tod čez celo Slovenijo do Trsta, tedaj „vom Fels zum Meer bis zur Adria!“ Pojem o „avstrijskem“ mišljenji i lojalnosti, to so v tej dobi za avstrijske Pruse le še ovčja koža, s koje pokrivajo „pikelhavbo!“

Politični pregled.

Za nami je velika bitka na Českem; ministerstvo je zmagalo v velikem posestvu, in je moralo zmagati, ker ima v rokah sukno in škarje. Pomočki, katerih se je posluževal namestnik Koller, so taki, da je ostudno, navajati je, ker žalijo čut pravicoljubnosti in skranijo načelo ustavnosti. Ustavna samovoljnost je neprenesljivejša od pravega absolutizma, to skušamo mi Slovani v Avstriji uže 12 let. Da je ministerstvo zmagalo, dal je Koller v zadnjem trenutku v deželno knjigo vpisati 26 novih velikih posestnikov ustavoverne stranke, ki so s pomočjo dunajskega „Chabrusa“ menda čez noč veliki posestniki postali, med tem ko je zabranil vpisanje 15 federalistov, kateri so še pred, ko je bil še čas za reklamovanje volilne pravice, za uknjižbo prosili.

Prosilci so zaradi tega appellovali na ministerstvo; a ono jim je zavrnilo njih prošnjo. Spet drugim volilcem, ki so uže po dvakrat volili, je odtegnil Koller meni nič, tebi nič volilne pravice, pa nasprotno dal upisati v dež. tablo 8 graščin, ki še dozdej nijso bile v deželni tabli, ampak v zemljišnih knjigah zapisane, da bodo dotični ustavoverni posestniki v velikem posestvu volili.

Na tak način je bilo lahko zmagati; ampak zmaga bode jako malo lusnila ustavoverni stranki; česki narod se na da uničiti po umetnih in kupljenih večinah, on bode trdil svoje stare pravice in ne miroval dokler jih ne doseže. To smo uže zadnjič na tem mestu izrekli in pristavimo še danes, da ustavoverci igrajo z ognjem, kajti s tem, da se poslužujejo takih nemoralnih sredstev, kakor je „Chabrus“ silijo narod česki k obupu i dražijo Slovanstvo, katero se bode pred ali pozneje strašno maščevalo nad njimi.

Kar je pomenljivo in kaže slab kredit ustavoverne stranke pri dvoru, je to, da se nij noben ud cesarske rodbine udeležil volitve; enako je tudi storil knez Janez Adolf Schwarzenberg, vojvoda krumavski, dasi je Andrassi vse storil, da bi ga ujel.

Česki veliki posestniki, videči, da je Koller tako sramotno delal za zmago ustavovercev, so, namesto da bi se volitve udeležili, položili protest pri volilni komisiji, v katerem so protestovali zoper vse zgorajomenjene samovoljnosti Kollerjeve in ker se jim je protest vrnil brez vsacega odloka prav. cinično, so sklenili veliki posestniki poslati do cesarja deputacijo sestavljeno iz samih najvišjih aristokratov, da Kollerja toži zaradi samovlastnega nepravilnega ravnanja.

RAZNE VESTI.

(Zbor planteljskega društva.) Naš vrli domoljub in neutrdljivi delalec na polju slovenske literature, gospod Davorin Trstenjak je sprožil misel, da bi se v Ljubljani ustanovilo slovensko pisateljsko društvo. Pravila, ktera je izdelal g. dr. Vošnjak, so bila uže v „Slov. Narodu“ natisnena. Oglasilo se je pri g. Trstenjaku nad 40 udov. Po pozivu bil je v Ljubljani 21. aprila prvi zbor tega novega društva pri „Slonu“ Nazočih je bilo 20 udov in g. Davorin Trstenjak je bil pooblaščen glasovati za tri vnanje ude.

G. Trstenjak prebere imenik udov, kteri so se do sedaj oglasili. Potem se pravila nekoliko spremené, da se predložé deželni vladi v potrditev; upamo, da dež. vlada ne bo imela nič zoper to društvo. Po spremembi pravil so se volili: predsednik, podpredsednik, tajnik, denarničar, dva v Ljubljani stanujoča oibornika in trije vnanji odborniki. Za predsednika je „per acclamationem“ izvoljen g. Davorin Trstenjak, kot vzbuditelj društva, kteri ukljub mnogih opravi in duhorskega stanu voljoo prevzame predsedništvo. Za podpredsednika se izvoli s. 17 glasovi g. dr. Razlag; za tajnika s. 16 glasovi g. profesor Pleteršnik; za blagajnika s. 16 glasovi g. dr. Vošnjak. Za odbornike so izvoljeni: gosp. dr. Zarnik s 16 glasovi in g. Josip Noll s 18 glasovi. G. Noll pak se zaradi premozege opravila odpové temu poslu in mesto njega se „per acclamationem“ izvoli g. J. Ogrinec. Potem se izvolijo za ostale tri odbornike: g. Mandelc s 23 glasovi, g. Jurčič s 22, g. Stritar z 19 glasovi.

Gospod Trstenjak se zahvaljuje za zaupanje, in slednjič še g. dr. Razlag pozdravi nazočnega gospoda Blaža Potočnika, znanega pesnika i pisatelja iz davnega časa in zbor se razide.

(*Dr. Ljudevit Gaj*) je, kakor se nam iz Zagreba piše, 20. t. m. 63 let star umrl nagle smrti. Dr. Ljudevit Gaj je starejšim slovenskim rodoljubom d. bro poznau kot vodja narodnega gibanja na Hrvatskem zlasti v četrdesetnih letih, in kot stvoritelj in nositelj ideje „ilirizma“. Iz voditelja narodne stvari postal je zaradi sebičnosti ob času Bachovega absolutizma vladni lizon, kar ga pa vendar nij bankrota ubranilo. Vsled tega postal je javen berač. Danes je umrl pozabljen, od naroda zavržen in obsojen. On je vzgled onih, ki so sijajno začeli delati za narod, ki so si velike zasluge pridobili za narod — a ne do konca vztrajali na pravem potu. Vendar tega trezna zgodovina ne bole tajiti mogla, da je Gaj za Jugoslovanstvo in posebno za hrvatsko literaturo v prvem času mnogo storil. (Sl. N.)

(*Dr. Marnik*) je bil pretečeni ponedeljek ob 4. zjutraj v sv. Petra cerkvi v Ljubljani poročen z gospodičino Ano Kosovo. Poročal ja je g. Davorin Trstenjak, poročni prič sta bila gg. prof. Erjavec in dr. Vošnjak.

Poročilo

ob občnem zboru slov. polit. društva „Soča“
dne 11. aprila 1872.
(Konec)

G. Dolenc podpira ta predlog in krje g. dr. Lavrič zadovoljen, da se le danes v pricipu sklene zarad tabora, — obvelja Klavžarjev predlog enoglasno.

Zbornik g. France Peršič pelaga, naj bi se zahtevalo na taboru uredjenje mitnic na cesarskih in skladovnih cestah. Zbor ga zavrne, naj bi to predložil in razložil društvenemu odboru, kakateremu gre sestavljati taborski program.

G. France Leban stavi nujni predlog: Naj občni zbor izreče, da se popolnoma ujema z nezau-pnico, katero so dali kraški volilci svojemu poslancu g. Antonu Črne-tu in da j.m gre posebna hvala, ker so v tej zadevi ker so v tej zadevi tako moško postopali.

Kor obveljala nujnost, razjasnjuje g. V. Dolenc omahljivo in mlačno postopanje Črnetovo v dežel-nem zboru in njegov odpad od federalistične stran-ke državnem zboru.

G. E. Klavžar opazuje na to: Ker se našemu društvu v vsaki zadevi tako ostro na prste gleda, treba konstatovati, da Soča ne daja nezau-pnice poslancu Črnetu, ker nij bil nikdar nje kandidat, ampak da ona priznava po današjem zboru samo politično zrelost kraških volilcev, kateri so z nezau-pnico, ki so jo poslali svojemu nezvestemu pooblaščenca, pokazali svoj neopgljivi značaj in zavarovali čast slovenskega Krasa.

G. Anton Šuc pravi, da se nij Črne za časa svojega dolgoletnega poslanstva nikdar brigal za svoje volilce, da jih nij nikdar sklical, da bi jim bil razodel, kako in kaj se godi v deželnem ali državnem zboru, da jih nij še nikoli prašal za mnenje, kako naj bi o tej ali oni zadevi postopal. Le o času volitev je poznal svoje volilce, druga če nikedar. Njegova dolžnost je vendar bila, da bi bil vsaj pred glasovanjem za posilno volilno po-stavo pismeno razloge razodel, zarad katerih mi-sli glasovati z ustavoverno strauko. Če so ga gmočne koristi — ali celo samo obljube gmočnih koristij zapeljale, potem se je nad nami Kraševci prevaril, kajti jaz trdim, da so naše narodne pravice več vredne, kakor vse železnice v Avstriji.

Dr. Lavrič govori zoper nedostojno baran-tanje vlade s poslanci. Da doseže svoj namen, jim ponuja ona železnice ceste in druge mate-rijalne koristi. S tem spravi poslance v hude za-drege, da — posebno omahljivi, ne vedó, ali bi se poprijeli ponujanih gmočnih koristij, ter se udali vladi na škodo duševnih interesov in pravic, ka-tere zastopati in braniti so v prvi vrsti poklicani, ali pa bi žrtvovali materialni blagor in trdili pravice zastopanih narodov.

Poslanci sami bi morali na vso moč svoj glas povzdigati javno v državnem zboru zoper tako ravnanje, katero je ne samo zelo škodljivo, ampak utegne postati tudi pogubno celi državi.

Pri glasovanju ustanéjo vsi zborniki in potr-dijo predlog enoglasno in z navdušenimi „Živili“ kraškim volilcem.

Ker je uže pozno, sklene podpredsednik č. g. M. Vales sejo.

Trgovske in kmetijske vesti.

Gorica, 24. aprila. Kakor kaže današnji cenik, so žitne cene pri prodaji na zadajem trgu, za 20 do 30 soldov upadle, in sicer ker ozimne setve po vsem Goriškem prav lepo kažejo; zaloge lanskega žita so pa tudi še precej močne, tako da se nam občutljivega podražnja nikakor nij bati. Sadna drevesa so uže popolnoma v cvetju ali so delomo uže odcvela, pomlad se nam kaže v vsi svoji krasoti in zopet se nadjamo dobrega uspeha; se ve, da je še vse — bi rekel naš kmet — božjih rokah.

Nasprotno so pa žitne cene v Peštu za 10-15 soldov pri vaganu poskočile, tako se zljaj no-tira pšenica po f. 6.85 — f. 7.30, rž f. 3.70 — 80, ječmen f. 2.70 — 80, banaska pšenica po f. 4. vagan.

Iz Varaždina se piše, da mesec april je jako gorek, le kakšen dan da piha mrzel veter, z ozimno so obče zadovoljni; ako ne pride pozneje kaka slana, sedaj polje obilo obeta. Tamošnje cene so sledeče: vagan pšenice f. 6.20 — 40, rži, f. 4.45 — 20, turšice f. 4.20 — 60, ječmena f. 3.20 — 30, ajde f. 2.90 — 3.

Naša kmetijska družba misli — kakor slišimo — naprositi ministerstvo kmetijstva za podporo učiteljem kmetijske šole, da bi zamogli o prostih urah potovati po deželi in ljudstvo podučevati o vino-sadje-in živinoreji i. t. d., sploh kar je za posamezne okraje potrebno. En profesor bi po-toval po slovenskih okrajih, a drugi po laških.

V nedeljo se je odprl slovesno novi most čez Sočo pri Pierisu, ta most je posebne važnosti za Furlanijo, ker ta zadobi zboljšano in skrajšano komunikacijo proti Trstu i drugim krajem.

22. t. m. so bile ubrane prve črešnje v Pri-vačini, a v četrtek jih je neki tamošnji posestnik uže nekoliko v Beč poslal. V kratkem torej načne kupčija s črešnjami na vse kraje; mi le želimo, da bi ta kupčija ostala bolj v domačih rokah, da bi se ne samo tuji agenti pri njej mastih.

Cenik raznega blaga

na goriškem trgu.			
	polnik po gl.	do gl.	
Pšenica	3.08	3.10	
Rž	2.10	2.30	
Turšica	2.60	2.65	
Ječmen, pehan	3.—	3.40	
cel	2.—	—	
Fežol	3.—	3.50	
Oves	1.30	1.40	
Ajda	2.—	2.15	
Rajž prve vrste cent	11.—	12.—	
druge "	9.25	10.—	
Čeno	1.40	1.50	
Slama	1.25	1.30	
Slanina (špel)	32.—	35.—	
Krompir	3.—	3.25	
Vino, belo briško kvineč	12.50	13.50	
" črno furlansko "	13.50	14.—	
" belo dorubersko "	13.—	14.—	
" črno "	14.—	15.—	
" kraško "	15.—	18.—	
" ipavsko srednje "	11.—	12.—	
" boljši "	12.—	15.—	

Cenik moke mlinov v Stracicah.

Moka	škaflem	cent. po gl.	
Moka pšenična A (Auszug)		14.—	
" N. II		12.50	
" III		11.—	
" IV		9.50	
" V		7.80	
Moka, ržena	cent po gl.	7.—	do gl. 9.—
" turšična	" "	6.50	" 7.50
" ajdova	" "	9.50	" 10.50
Otrobi drobni	" "	3.—	" —
" debeli	" "	3.—	" —

Listnica uredništva.

* G. dopisniku iz ipavske doline v Novicah: Novo va-ljeni odbor polit. društva „Soča“ je v svoji prvi seji sklenil, pa se ima po listu „Soča“ objaviti imenik vseh ulov polit. društva in da se imajo plačati uredništvu dotični stroški.

To vam bode menda razjasnilo, da uredništvo nij dol-žno računna polagati društvu. Če ste ud društva, je Vaš dopis dokaz, da se proklete malo brigate za društvo in da ste le intrigant. Če pa nijste ud, vam pa to nič mar nij. Ker bavljate o volitvah v trgovsko zbornico bomo pora-bili o svojem času.

Naznanilo.

Podpisani naznanja s tem, da ordinira in pregleduje bolnike od 10 ure zjutraj do pol-dne, v hiši št. 38 tukaj. **Ubogi za-stonj.**

V Ajdovščini dne 23. marcija 1872.

Ant. dr. Perco

Razpis

podučiteljske službe

Na dvorazredni šoli v Komnu II. vrste je mesto za podučitelja razpisano do 15. ma-ja 1872.

Dokler se nij plača po novi postavi od 10. marca 1870 uravnana, znaša podučiteljeva plača 50 kaznankov pšenice, 10 kvincev črnega vina, 150 gold. iz občinske blagajnice in pro-sto stanovanje. Prositelji morajo biti izurjeni v orgljanju.

Prošnje naj se vlagajo pri krajnem šol-skem svetovalstvu v Komnu.

C. k. okrajno šolsko svetovalstvo

v Sezani 18. aprila 1872.

Odvetnik

dr. Josip Abram

ima svojo pisarnico v Gorici v glediščni ulici (Contrada del Teatro) hiš. stev. 76, v II. nadstropji.

Oznaniło.

Elementarna zavarovalna Banka na akcije zavaruje od danes naprej poljske pridelke proti toči.

Pojasnila se dobivajo pri glavnem zastopu omenjene banke v Gorici — vojaška ulica v Gasparinovi hiši in tudi pri zastopnikih po okrajih.

Zavaruje se proti plačilu premije v isti-ni ali pa proti menjicam do 1. Novembra t. l.

Glavni zastopnik
Roman Marnik.

Gostilničarjem in zasebnikom!

PRI

DOMINIKU NARDINI-U

je

zloga črnega vina piemonteškega
prve vrste

prav dobrega okusa in se prodaja le na debelo, to je najmanj po en veder,

po jako nizki ceni.

To vino ima izvrstno lastnost, da se ne skazi v največi vročini; pošilja se lahko v daljne kraje, tudi čez morje brez vsake nevarnosti.